

GÄVLE 30 augusti 2012

KGB vet att de är i Gävle

De försöker arbeta politiskt i ett land där en folksamling på mer än tre personer kan vara en olaglig massdemonstration. Sex ungdomar från Vitryssland är i Gävle för att lära sig mer om folkbildning och hur man kan bygga ett annat samhälle.

Ungdomarna kommer från tre olika vänsterorganisationer, som alla försöker arbeta politiskt i det som kallas ”Europas sista diktatur”.

– Det är väldigt svårt. Vi får arbeta illegalt, säger Julia Mickiewicz, ledare för det socialdemokratiska ungdomsförbundet i Vitryssland.

De vet att resan till Sverige är väl känd av de vitryska myndigheterna och att säkerhetstjänsten KGB kan komma att fråga ut dem när de återvänder från Sverige.

Men Julia Mickiewicz befarar inte att något ska hända henne. Hennes politiska ståndpunkter är väl kända av myndigheterna och de kan inte göra något mot henne.

– Jag har varit med länge. Jag är inte rädd, säger hon.

Däremot sätter säkerhetstjänsten ofta press på ungdomar som vill engagera sig politiskt. De hotas med avstängning från sina studier eller med att de ska bli av med jobbet. Det är en av förklaringarna till varför den politiska oppositionen är svag och organisationerna är små.

Oppositionen är inte bara svag, den är också splittrad. Julia Mickiewicz leder det enda socialdemokratiska ungdomsförbundet, men det finns tre olika socialdemokratiska partier.

Sverige har blivit omtalat i hela Vitryssland, sedan den svenska reklambyrån Total i somras släppte 800 nallebjörnar med kritiska texter om regimen från ett flygplan över vitryskt territorium. Den diplomatiska kris som följde innebar att Sveriges ambassadör i Vitryssland utvisades och ambassaden stängdes.

– Det var tråkigt. Han var vår bästa vän, den bästa ambassadör vi någonsin haft, säger Julia Mickiewicz.

Hon tror inte på någon snabb förändring i sitt hemland. Efter det senaste presidentvalet 2010 har situationen i landet förvärrats och det har blivit allt svårare att bedriva något oppositionsarbete.

– Vi försöker göra det vi kan, och med hjälp av våra internationella kontakter, säger Julia Mickiewicz.

Nu deltar de sex ungdomarna i ett folkbildningsprojekt som ABF driver. Jonas Ryberg och P-O Flodström har uppgiften att ta hand om ungdomarna under vistelsen i Gävle.

– Jag visset inte mycket om Vitryssland, men det de berättar känns ju helt absurt för oss, säger P-O Flodström.

Sven-Olof Ekman
svenolof.ekman@gd.se

Vad känner du efter att ha läst denna artikel?